

VU Research Portal

Psychological Characteristics and Treatment of Chronic Depression

Wiersma, J.E.

2011

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Wiersma, J. E. (2011). *Psychological Characteristics and Treatment of Chronic Depression*. [PhD-Thesis - Research and graduation internal, Vrije Universiteit Amsterdam].

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Dankwoord

Dankwoord

Ik wil graag iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit proefschrift. De projectgroepen van CBASP, NESDA en Virtual Clinic voor het opzetten van de onderzoeken. De patiënten die bereid waren deel te nemen aan de onderzoeken. De therapeuten die de patiënten behandeld hebben. De onderzoeksassistenten die de metingen hebben verricht. De datamanagers voor het verwerken van de data. De co-auteurs voor het meedenken en meeschrijven aan de papers. En tot slot de leescommissie voor de aandacht die zij besteed hebben aan dit proefschrift.

Een aantal mensen wil ik in het bijzonder bedanken, te beginnen met mijn promotor en co-promotoren. Aartjan, Anneke en Patricia, een betere combinatie van begeleiders had ik me niet kunnen wensen. Aartjan, de snelheid waarmee jij een probleem kan overzien is indrukwekkend, dit in combinatie met je enthousiasme en optimisme maakte dat de CBASP vergaderingen altijd vrolijk en vlot verliepen. Anneke, jouw grondige manier van aanpakken en relativeringsvermogen hield ons tijdens de vergaderingen scherp en met beide benen op de grond. Je gevoel voor humor maakte de samenwerking ook nog eens erg plezierig. Patricia, naast het feit dat ik altijd voor alles bij je terecht kon, heeft mijn tijd als promovendus dankzij jou vele hoogtepunten gekend. Zoals biljarten met soldaten in Richmond, fietsen over de Golden Gate in San Francisco en “Ben jij je ervan bewust” in Boston (met dank aan Barbara). Je gaat er spontaan van op je hoofd staan.

Big Jim, thank you for teaching us CBASP. We had so much fun in Richmond and Amsterdam. Your warm and personal approach in treating patients and teaching CBASP has been very inspirational.

De CBASP supervisors Letty, Loes, Anneke en Patricia, en alle andere CBASP therapeuten, veel dank voor jullie inzet en doorzettingsvermogen, het was niet altijd even makkelijk!

Jan, dank voor de fantastische logistieke begeleiding vanuit Amstad. Als jij zegt dat het goed komt, dan weet ik dat het goed komt. Brenda, dank voor de leerzame begeleiding tijdens het schrijven van de NESDA papers. Jij weet voor elk probleem een oplossing, in slechts een zinnetje.

De overige leden van de CBASP projectgroep: Marc, Kristel, Jack, Robert, en Laura, dank voor jullie inzet! Reen, dankzij jou verliep het veldwerk altijd soepel, dank daarvoor. Patricia (G), veel dank voor het uitvoeren van de metingen binnen PsyQ. Laura, naast de coördinatie deed jij ook nog eens (bijna) alle metingen binnen Arkin, 2 voor de prijs van 1. En een prijs was je

zeker voor mij, dank voor de fijne samenwerking. Rinske, je was erbij vanaf het eerste uur, bij jou wist ik dat de patiënten in goede handen waren, je ging desnoods bij ze langs als ze niet naar ons wilden komen voor een meting. Lenka, veel versterking heb je niet kunnen bieden, maar ik vond het wel heel gezellig met jou op de AJE, jammer (en onbegrijpelijk ;) dat je de AJE hebt ingeruild voor meer wereldse bestemmingen. Tara, jij hebt de laatste metingen voor je rekening genomen, dank daarvoor. Anna (W), dank voor je pogingen de hardnekkige onbereikbare drop-outs weer bij het onderzoek te betrekken. Britt, veel dank voor al je invoerwerk.

Gerard (G), geweldig hoe jij het databestand hebt opgezet en bijgehouden, je was een rots in de branding. Samen met Tim en Ho-Young, wil ik jullie bedanken voor het managen van mijn data, maar vooral voor het feit dat ik altijd bij jullie binnen kon lopen om iets te vragen of om gewoon even een kletspraatje te maken (en mijn suikerpeil op te krikken). Merijn, ook jij hebt je af en toe met CBASP bemoeid, dank daarvoor. En Adriaan, dank voor je statistische hulp in het laatste traject.

Carla en Dana dank voor het regelen van de financiële zaken rondom CBASP. Marissa, dank voor het bijhouden van de CBASP website. Gerard (S), dank voor de prachtige CBASP dvd. Garmt, je hebt de rol van chronisch depressieve patiënt fantastisch neergezet (op het slappe lach moment na toen we daar toch echt als broer en zus tegenover elkaar zaten), veel dank.

De prima donna's: Ineke en Rianne, jullie gezelligheid kent geen tijd. Dank voor de dagelijkse lol en al jullie hulp achter de schermen.

Vier maanden was ik te gast in Sydney, Australië. Gavin, Nick, Waireti and all the others from Crufad, thank you for the best time ever. Down-under on top!

Mijn mede AIO/Post-doc collega's van de M-vleugel: Nicole, Carmilla, Didi, Barbara, Adrie, Josine, Nienke, Wouter en Rosa, fijn hoe we altijd bij elkaar binnen kunnen lopen voor hulp, adviezen of om even stoom af te blazen. Sophie, mijn favoriete (kritische) klinische onderzoekscollega en 'latjes' partner. Ik hoop ooit weer met jou op een gang te komen werken. Lynn en Annemarie, we zwaaien!

Tot slot, mijn oergezellige thuis: Lieve Jelte en Kitty, aan jullie heb ik het meest te danken. Kitty, wat een luxe; een lieve moeder met verstand van het vak. Heerlijk hoe jij altijd meedenkt en met goeie ideeën komt. Veel dank voor je hulp bij de laatste loodjes.

Samen met mijn allerleukste familie, allerbeste vrienden en allergrootse liefde, vier ik deze mijlpaal het allerliefst!

Curriculum vitae Publications

Curriculum vitae

Jenneke Elize Wiersma werd op 16 februari 1979 geboren te Warfhuizen. In 1997 behaalde zij haar diploma aan het Praedinius Gymnasium te Groningen. Hierna studeerde zij vier maanden Italiaans aan de Università per Stranieri in Perugia, Italië. In 1998 begon zij aan de studie psychologie met een specialisatie in klinische psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. Tijdens haar studie verbleef zij zes maanden in Bologna, Italië. Hier deed ze een onderzoekstage aan de Università di Bologna, naar psychologisch welzijn. Haar klinische stage deed zij bij Virtual Reality Exposure Therapie project aan de Universiteit van Amsterdam. In 2004 behaalde zij haar doctoraal diploma en werkte zij twee jaar als psycholoog op de afdeling Angststoornissen van PsyQ te Den Haag. In 2006 begon zij als promovendus bij GGZinGeest, afdeling Psychiatrie en EMGO+ van het VU medisch centrum te Amsterdam. Zij onderzocht de psychologische kenmerken en behandeling van chronische depressie met dit proefschrift als eindresultaat. Als onderdeel van haar promotieonderzoek bezocht zij in 2009 voor vier maanden de Clinical Research Unit of Anxiety and Depression (Crufad) aan de University of New South Wales in Sydney, Australië. Daarnaast volgde zij de opleiding cognitieve gedragstherapie (VGCT), die zij in 2010 afrondde. In april 2010 begon Jenneke naast haar onderzoeksactiviteiten aan de opleiding tot GZ psycholoog op de afdeling Angststoornissen van GGZinGeest, waar zij nog steeds werkzaam is.

Jenneke Elize Wiersma was born on February 16, 1979 in Warfhuizen, the Netherlands. She graduated from high school in 1997 at the Praedinius Gymnasium in Groningen. After this she studied Italian for four months at the University for Foreigners in Perugia, Italy. In 1998 she started to study Psychology with a specialization in Clinical Psychology at the University of Amsterdam. During her study she spent six months in Bologna, Italy. Here she did a scientific internship at the University of Bologna on psychological well being. She did her clinical internship at the Virtual Reality Exposure Therapy project at the University of Amsterdam. In 2004 she graduated and worked as a psychologist for two years at the department of anxiety disorders of PsyQ in the Hague. In 2006 she started as a PhD student at GGZinGeest, department of Psychiatry and EMGO+ at the VU University Medical Center, Amsterdam. She investigated the psychological characteristics and treatment of chronic depression, which resulted in this thesis. As part of her PhD project she visited the Clinical Research Unit of Anxiety and Depression (Crufad) at the University of New South Wales in Sydney, Australia in 2009 for four months. In addition, she became a certified cognitive behavioral therapist in 2010. In April 2010 Jenneke started, beside her research activities, to work as a mental health care psychologist in training at the department of anxiety disorders of GGZinGeest, up until now.

Publications

- **Wiersma JE**, van Schaik DJF, van Oppen P, McCullough JP, Jr., Schoevers RA, Dekker JJ, Blom MB, Maas K, Smit JH, Penninx BW, Beekman ATF: Treatment of chronically depressed patients: a multisite randomized controlled trial testing the effectiveness of 'Cognitive Behavioral Analysis System of Psychotherapy' (CBASP) for chronic depressions versus usual secondary care. *BMC Psychiatry* 2008; 8:18
- **Wiersma JE**, Greeven A, Krijn M, Berretty EW, Emmelkamp PMG: The effectiveness of Virtual Reality Exposure Therapy for acrophobia in clinical practise. *Dutch Journal of Cognitive Behavioral Therapy* 2008; (3), 253-259
- **Wiersma JE**, Hovens JGFM, van Oppen, P, Giltay, EJ, van Schaik, DJF, Beekman, ATF, Penninx, BWJH: The Importance of Childhood Trauma and Childhood Life events for Chronicity of Depression. *Journal of Clinical Psychiatry* 2009; (70), 983-989. CME-article (p.1062)
- **Wiersma JE**, van Schaik DJF, van Oppen P, Bakker L, Blom MB, Beekman ATF: Treatment for chronic depression: 'Cognitive Behavioral Analysis System of Psychotherapy' (CBASP). *Dutch Journal of Psychiatry* 2009; 51(10):727-36
- **Wiersma JE**, van Schaik DJF, van Oppen P: The differences between depression and chronic depression and the implications for clinical practise. *Dutch Journal of Cognitive Behavioral Therapy* 2010; 43:15-25
- **Wiersma JE**, van Oppen P, van Schaik DJF, van der Does AJW, Beekman ATF, Penninx BWJH: Psychological Characteristics of Chronic Depression. *Journal of Clinical Psychiatry* 2011; (72), 288-294. CME-article
- **Wiersma JE**, Titov N, van Oppen P, van Schaik DJF, Beekman ATF, Cuijpers P, Andrews GA. Treating Chronic Symptoms of Depression in the Virtual Clinic: Findings on chronicity of depression in patients treated with Internet-based Computerized Cognitive Behaviour Therapy for depression. *Psychosomatics and Psychotherapy, accepted for publication*
- **Wiersma JE**, Van Schaik DJF, Hoogendorn A, Dekker JJ, Van HL, Schoevers RA, Blom MBI, Maas K, Smit JH, McCullough JP, Beekman ATF, Van Oppen, P. The Effectiveness of Cognitive Behavioral Analysis System of Psychotherapy for Chronic Depression: A Multisite Randomized Controlled Trial. *Submitted for publication*
- **Wiersma JE**, van Oppen P. Book review of: "Cognitive Therapy of Anxiety Disorders. Science and Practice" by Clark DA & Beck AT. *Dutch Journal of Psychiatry* 2010, 52 (12): 892-893
- Hovens JGFM, **Wiersma JE**, Giltay EJ, van Oppen P, Zitman FG, Penninx BWJH. Childhood life events and childhood trauma in adult patients with depressive, anxiety and comorbid disorders: the NESDA study. *ACTA Psychiatrica Scandinavica* 2010; 122(1):66-74

Dissertation series

Dissertation series

N.M. Batelaan (2010). Panic and Public Health: Diagnosis, Prognosis and Consequences. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 8659 411 5.

G.E. Anholt (2010). Obsessive-Compulsive Disorder: Spectrum Theory and Issues in Measurement. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 2345 442 7.

N. Vogelzangs (2010). Depression & Metabolic Syndrome. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 8659 447 4.

C.M.M. Licht (2010). Autonomic Nervous System Functioning in Major Depression and Anxiety Disorders. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 8659 487 0.

S.A. Vreeburg (2010). Hypothalamic-Pituitary-Adrenal Axis Activity in Depressive and Anxiety Disorders. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 8659 491 7.

S.N.T.M. Schouws (2011). Cognitive Impairment in Older Persons with Bipolar Disorder. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 9025 904 8.

P.L. Remijnse (2011). Cognitive flexibility in obsessive-compulsive disorder and major depression – functional neuroimaging studies on reversal learning and task switching. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 6464 449 8.

S.P. Wolfensberger (2011). Functional, structural, and molecular imaging of the risk for Anxiety and depression. Vrije Universiteit Amsterdam. ISBN: 978 90 86595 36 5.

J.E. Wiersma (2011). Psychological Characteristics and Treatment of Chronic Depression. ISBN: 9789491211508